

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 172/22

Luxemburg, 27 oktober 2022

Conclusie van de advocaat-generaal C-470/21 | La Quadrature du Net e.a. (Persoonsgegevens en bestrijding van inbreukmakende handelingen)

Eerste advocaat-generaal Szpunar: een nationale autoriteit moet toegang hebben tot aan IP-adressen gekoppelde gegevens betreffende de burgerlijke identiteit wanneer deze gegevens het enige onderzoeksmiddel zijn om de houders van deze adressen die worden verdacht van online inbreuken op het auteursrecht, te identificeren

Volgens hem is de voorgestelde zienswijze volledig in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel en garandeert zij ook dat de grondrechten van het Handvest worden nageleefd

De bewaring van en toegang tot bepaalde gegevens van internetgebruikers is een onderwerp dat voortdurend in het nieuws is en waarover een recente, maar reeds uitgebreide rechtspraak van het Hof bestaat.

Vier organisaties die zich inzetten voor rechten en vrijheden op het internet (La Quadrature du Net, Fédération des fournisseurs d'accès à Internet associatifs, Franciliens.net en French Data Network) hebben bij de Conseil d'État (hoogste bestuursrechter, Frankrijk) verzocht om nietigverklaring van de stilzwijgende beslissing waarbij de Franse eerste minister hun verzoek tot intrekking van een decreet heeft afgewezen. Dat decreet voorziet in de automatische verwerking van persoonsgegevens om bepaalde intellectuele eigendom online te beschermen.

Het doel van die verwerking is om personen die in het wetboek van intellectuele eigendom vermelde waarschuwing te sturen. Met die waarschuwing wordt opgetreden tegen het strafbaar feit „grove nalatigheid”. Daarvan is sprake als een persoon er niet op toeziet dat zijn internetaansluiting niet wordt gebruikt voor inbreukmakende handelingen. Als onderdeel van een zogenoemde stapsgewijze reactie („graduated response”) worden er aanbevelingen gestuurd naar de betrokken abonneementhouders. De genoemde organisaties stellen dat het decreet op onevenredige wijze toegang verleent tot verbindingsgegevens voor op het internet gepleegde inbreuken op het auteursrecht die niet ernstig zijn, zonder dat er vooraf een toetsing plaatsvindt door een rechter of een autoriteit die garanties biedt inzake onafhankelijkheid en onpartijdigheid, hoewel dit volgens de rechtspraak van het Hof¹ vereist is.

De Conseil d'État constateert dat ambtenaren van de Haute Autorité pour la diffusion des œuvres et la protection des droits sur Internet (Hadopi, hoge autoriteit voor de verspreiding van werken en de bescherming van rechten op het internet) elk jaar een aanzienlijke hoeveelheid gegevens over de burgerlijke identiteit van de betrokken gebruikers verzamelen om die aanbevelingen te kunnen geven. Gezien het grote aantal aanbevelingen dreigt de uitvoering daarvan onmogelijk te worden indien deze gegevens slechts na toetsing kunnen worden ingezameld. De verwijzende rechter stelt het Hof dan ook vragen over de reikwijdte van een dergelijke voorafgaande toetsing en wenst in het bijzonder te vernemen of die toetsing ook moet worden verricht voor de met een IP-adres overeenkomende gegevens betreffende de burgerlijke identiteit.

In zijn conclusie van vandaag is eerste advocaat-generaal Maciej Szpunar van mening dat het Unierecht zo moet

¹ Zie arrest van 21 december 2016, Tele2 Sverige en Watson e.a., [C-203/15 en C-698/15](#) (zie ook PC [nr. 145/16](#)).

worden uitgelegd dat het **zich niet verzet tegen maatregelen die voorzien in de algemene en ongedifferentieerde bewaring van aan de bron van een verbinding toegewezen IP-adressen**, voor een periode die **niet langer is dan strikt noodzakelijk**, zodat strafbare feiten op het internet waarvoor het IP-adres het **enige** onderzoeksmiddel is ter identificatie van de persoon aan wie dat adres was toegewezen op het moment waarop het feit werd gepleegd, kunnen worden voorkomen, onderzocht, opgespoord en vervolgd. Aldus stelt hij het Hof voor om de rechtspraak die betrekking heeft op nationale maatregelen voor de bewaring van IP-adressen zoals uitgelegd in het licht van het Unierecht enigszins **aan te passen, zonder afbreuk te doen aan het vereiste van evenredigheid dat aan de bewaring van gegevens wordt gesteld**. Het gaat immers om een ernstige inmenging in de grondrechten die worden beschermd door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

De eerste advocaat-generaal voegt hieraan toe dat de toegang van Hadopi tot de aan een IP-adres gekoppelde gegevens betreffende de burgerlijke identiteit ook gerechtvaardigd lijkt door de doelstelling van algemeen belang waarvoor de bewaringsverplichting aan de aanbieders van elektronische communicatiediensten is opgelegd. De toegang tot die gegevens **moet** dan ook **mogelijk worden gemaakt om die doelstelling na te streven. Anders zou er sprake zijn van algemene straffeloosheid voor uitsluitend online gepleegde strafbare feiten**.

Volgens hem **vereist** het Unierecht **niet dat** de toegang van Hadopi tot de aan de IP-adressen van de gebruikers gekoppelde gegevens betreffende de burgerlijk identiteit **vooraf wordt getoetst** door een rechterlijke instantie of onafhankelijke bestuurlijke entiteit. Daar zijn twee redenen voor. Ten eerste is de toegang van Hadopi **beperkt**: zij kan alleen maar **de gegevens betreffende de burgerlijke identiteit koppelen aan het gebruikte IP-adres en aan het op een bepaald moment geraadpleegde bestand**, zonder dat de bevoegde autoriteiten kunnen reconstrueren welke websites de gebruiker in kwestie allemaal heeft bezocht, en dus precieze conclusies kunnen trekken over diens privéleven anders dan dat hij op het tijdstip van het strafbare feit een specifiek bestand heeft geraadpleegd. Ten tweede is de toegang van Hadopi tot aan IP-adressen gekoppelde gegevens betreffende de burgerlijke identiteit **strikt beperkt tot hetgeen noodzakelijk is om het nagestreefde doel te bereiken**, namelijk het voorkomen, onderzoeken, opsporen en vervolgen van strafbare feiten op het internet waarvoor het IP-adres het enige onderzoeksmiddel is ter identificatie van de persoon aan wie dat adres was toegewezen op het moment waarop het feit werd gepleegd. Het „graduated response“-mechanisme voldoet aan dat doel.

De eerste advocaat-generaal wijst er ten slotte op dat de „graduated response“-procedure onder de bepalingen van richtlijn 2016/680 blijft vallen en dat de natuurlijke personen tot wie Hadopi zich richt, op basis daarvan meerdere materiële en procedurele waarborgen hebben.

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak, in volledige onafhankelijkheid het Hof een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) wordt gepubliceerd op de website CURIA op de dag waarop de conclusie wordt genomen.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Volg ons!

